
Absolventi škol nedostanou podporu

Absolventi škol nedostanou podporu

Nový zákon chce studenty motivovat k práci a k větší odpovědnosti za svou budoucnost již během studia. Dosud bezstarostná školní léta pro řadu studentů již nebudou tak idylická. Nový zákon o zaměstnanosti je chce přimět k větší soběstačnosti, zodpovědnosti za vlastní budoucnost i k legální pracovní činnosti.

Absolventi škol, kteří nikdy nepracovali, nebudou dostávat od 1. května 2004 podporu v nezaměstnanosti. Do odpracované doby se totiž přestane započítávat doba studia. Budou se do ní započítávat pouze veškeré pracovní poměry, které zakládají účast na sociálním pojištění.

Nepracovali jste? Máte smůlu

„Absolventům škol, kteří se přijdou zaevidovat na úřad práce, se bude jako všem ostatním uchazečům do odpracované doby započítávat doba zaměstnání. To znamená doba existence pracovněprávního vztahu, ze které vzniká povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,“ upřesňuje Monika Hladíková z ministerstva práce a sociálních věcí. Započítávat se tedy podle ní budou nejen pracovní poměry, ale například i dohody o pracovní činnosti.

Je tu možnost rekvalifikace

„Absolventi mohou být samozřejmě na úřadu práce evidováni, ale k tomu, aby dostali podporu v nezaměstnanosti, musí splnit základní podmínku jako všichni ostatní - v posledních třech letech odpracovat alespoň dvanáct měsíců,“ dodává Kateřina Prejdová z ministerstva práce a sociálních věcí. Pokud absolvent nastoupí rekvalifikaci, může podporu v nezaměstnanosti čerpat ihned, a to po celou dobu rekvalifikace. Výše zmíněná opatření byla přijata po vzoru Velké Británie. Mají motivovat studující k pracovní činnosti již na škole a ke včasnému hledání pracovního místa.

Jak je to s platbami pojištění

„Student, který je zaměstnán jako ostatní zaměstnanci, ne tedy na dohodu o provedení práce, odvádí jak zdravotní, tak i sociální pojištění podle stejného vzorce jako ostatní zaměstnanci,“ říká Martin Zemánek z Fincentra, které poskytuje finanční poradenství. Vyměřovací základ, ze kterého se vypočítává zdravotní pojištění, se však snižuje o 3458 korun měsíčně, protože právě z této částky za studenta odvádí zdravotní pojištění stát. Na příspěvek na sociální zabezpečení nemá zaměstnaný student žádnou úlevu.

Obava, že absolvent po ukončení ale práci hned nezíská, je v řadě regionů České republiky oprávněná. „A co pak. Z čeho mám hradit zdravotní a sociální pojištění, když práci neseženu a rodiče mne jako plnoletého nebudou povinni dále podporovat?“ ptá se rozčileně šestadvacetilý budoucí lékař Petr Rozsival z Brna.

Zdravotní pojištění

Mladý člověk po ukončení studia, nejspíše však při dovršení věku 26 let, přestává být „státním pojištěncem“. Má tak povinnost hradit zdravotní pojištění buď z titulu zaměstnání, nebo podnikání. V případě, že zaměstnán není, může se registrovat na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání. Pak za něj platí zdravotní pojištění zase stát.

V případě, že absolvent na úřadu práce registrován není, stává se kategorií plátce OBZP - osoba bez zdanitelných příjmů.

Tato osoba je povinna (ona sama, nebo jménem OBZP stanovenou minimální částku pojistného, která pro tuto kategorii pojištěnce činí od letošního 1. ledna 905 korun měsíčně. „V případě, že tuto zákonnou povinnost neplní, vystavuje se možnosti sankcionování ze strany zdravotní pojišťovny,“ varuje Aneta Kupková z ministerstva zdravotnictví. „Bude muset uhradit nejen dlužné pojistné, ale i pokuty a penále s tím spojené. Po delším časovém odstupu může penalizace být značně vyšší, než je skutečná dlužná částka.“ Absolvent nesmí také zapomenout nahlásit své zdravotní pojišťovně změnu „kategorie pojištěnce“ - tedy ukončení studia a návazně na to zařazení do jiné kategorie pojištěnce. Tato povinnost je dána lhůtou osmi dnů od ukončení studia.

Sociální zabezpečení

V pojistném na sociální zabezpečení se od 1. května 2004 nic nemění. Zaměstnaný student nemá v jeho platbě žádné úlevy. Když ukončí studium a zaeviduje se na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání, na sociální zabezpečení nic neodvádí. „Pokud je v evidenci úřadu práce, počítá se mu to jako náhradní doba pojištění. To znamená, že důchodové dávky bude mít v budoucnu sice nižší, než kdyby legálně pracoval, ale je to pro jeho důchod stále lepší, než kdyby odjel někam do ciziny, pracoval tam načerno a neodváděl nic,“ říká Kateřina Prejdová z ministerstva práce.

Pokud se absolvent nezaeviduje na úřadu práce ani nenastoupí po skončení studia do pracovního poměru, nevzniká mu povinnost odvádět sociální pojištění a nevystavuje se tedy žádným sankcím.

DO PODPORY SE ZAPOČÍTÁ PRÁCE. Absolventům škol se již do podpory v nezaměstnanosti nebude započítávat doba studia, ale odpracovaných dvanáct měsíců v posledních třech letech tak jako u ostatních uchazečů na úřadu práce